

Toll Andrásné

8

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27-39. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 27-33. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

IX. ÉVFOLYAM, 151. SZÁM.

DEBRECEN, 1932. JULIUS 7. CSÜTÖRTÖK.

ARA: 10 FILLER

A debreceni iparosok és kereskedők nagy demonstrációja

Délben 12 órakor bezárultak az összes üzletek és ipari műhelyek. Félnapos tüntető munkabeszüntetés a kereskedő és iparos sérelmek orvoslásának sürgetése érdekében -- Nagygyűlés a Kereskedő Társulat udvarán -- A szónokok kijelentették, hogy nem akarnak a társadalom egyes osztályai közé éket verni, de egyenlő elbánást követelnek

Minden incidens nélkül zajlott le a nagy demonstráció

Néma tüntetés tanni voltunk szerda délután Debrecenben. A kereskedők egészen szokatlan időben a déli órákban hazaküldték segédeiket, lehúzták üzleteik redőnyét s aztán elmentek egy gyűlésre, hogy kiöntsék mind azt a keserűséget, amit a mai világválság nyomozó hóhulláma nyomán a szívükben felgyülemlett. Ennek a néma tüntetésnek nem lehet — úgy érezzük — nyom nélkül elmúlnia. Nem maradhat el nyom nélkül, nem maradhat el a kívánt hatása, mert hiszen a kormány éppen úgy nem fog elzárkózni a kereskedő és iparosvilág panaszos szava elől, aminthogy a gazdatársadalom feljajdulását is meghallotta. Mi úgy érezzük, hogy itt mindössze az időpont kérdésében van eltolódás. Amidőn — igen helyesen és dicséretreméltóan — a gazdatársadalomnak kiméleti időt vagy mondjuk meg nyíltan, moratóriumot adtak, ugyanakkor kellett volna azt az elkerülhetetlennek látszó lépést is megtenni, — amely a kereskedelem és ipar terheit, illetve azok esedékességét megfelelően kitolja.

Eppen agrárvoltunkból folyik, hogy a gazdatársadalom minden baja, minden gondja, az iparos és kereskedőtársadalomra ellenállhatatlan erővel hat ki. Ha a gazda nem keres, agrár-ország lévén — megakad az ipar, megtorpan a kereskedelem. Ugyanaz a helyzet, — ha ugyanakkor amidőn a gazdának megadjuk a feltétlenül szükséges kiméleti időt nem gondolunk a többi osztályokra. Ha a gazda nem fizet, nem fizethet a kereskedő, nem termelhet az iparos sem. A mai néma tüntetés tehát olyan orvoslandó bajra mutat rá, amely nekünk igazságosságát, helyességét és logikusságát maguk a gazdatársadalom hivatott vezetői is elismerték. A gazdáknak — ennek az agrár ország elitjének — éppen olyan szüksége van arra, hogy a kereskedők és iparosok is kiméleti időt kapjanak a gazdaadóságok felfüggesztésének időtartamára, mint amilyen nélkülözhetetlen életfeltétel volt a gazdamoratórium.

Ismételjük meg vagyunk győződve róla, hogy ez a felismerés

győzedelmeskedni fog s ha már megtörtént az, hogy a gazdák hamarabb kaptak okszerűen és észszerűen, éppen a legnagyobb aratási munkálatok idején kiméleti időt, éppen úgy óhajtjuk, hogy a kereskedők és iparosok is lehetőleg azonnal olyan helyzetbe kerüljenek, amely tovább való vegetálást a gazdasági világválság enyhüléséig nekik is elviselhetőbbé teszi.

A dalárda a Hiszekegyet énekelte el, majd Kardoss Gyula rövid beszéddel megnyitotta az ülést.

KARDOSS GYULA MEGNYITÓJA.

Kardoss Gyula megnyitó beszédében azt fejtegette, hogy Magyarország agrárország, így természetes, hogy a magyar kereskedőnek és iparosnak akkor mehet jól a dolga, ha a gazdának is



A kereskedő és iparos nagygyűlés résztvevői.

MINDEN ÜZLET BEZÁRULT SZERDÁN DÉLBE.

Ünnepnapokhoz hasonló csend uralkodott tegnap Debrecenben. A kereskedők és iparosok üzleteiket és műhelyeiket bezárták. Demonstratív sztrájkot rendeztek. Az üzleteket déli 12 órakor zárták be az egész város területén. A belterületen nem akadt cég, mely ne csatlakozott volna a mozgalomhoz. Teljesen egységesen lépett fel a debreceni kereskedőtársadalom és mozgalmához csatlakozott az iparosság is. Minden nagyobb ipari üzem vagy nyílt ipari üzlet lehúzta redőnyeit.

A NAGYGYŰLÉS.

Délután 5 órakor pedig a Kereskedő Társulat udvarán nagygyűlést tartottak Kardoss Gyula nagykereskedő elnöklésével. A gyűlésen közel ezer iparos és kereskedő jelent meg.

jól megy a sora. A mai néma tüntetés, amely az üzletek és műhelyek redőnyeinek levonása által dokumentálódik és ez a mai nagygyűlés itt — hangsúlyozni kívánom — egyáltalán nem irányul a gazdatársadalom ellen. (Ugy van.) Mert hiszen az csak természetes dolog, hogy a kereskedő és iparos ilyen nem tehet. A demonstráció a gazdamoratórium ellen irányul, amely intézkedés véleményünk szerint a gazdatársadalomnak legfeljebb átmeneti könnyebbséget hozhat, ellenben a kereskedőre és iparosra súlyos következményekkel, esetleg összeomlással jár. (Ugy van.)

— Mi nem akarunk a gazdatársadalom ellen semmit lenni, minékünk csak egyetlen követelésünk van: az egyenlő elbánás. Mi nem akarunk a társadalom egyes osztályai közé éket verni, ellenkezőleg ki akarunk egyen-

lteni az ellentéteket. (Ugy van, helyes.)

— A Kereskedő Társulat már tartott egy gyűlést az elmúlt napokban, amelyen határozati javaslatot fogadtok el. Ezt itt is ismertetni fogjuk.

Ezután üdvözölte a megjelent iparosokat és kereskedőket, az Ipartestület vezetését, a társaságokat és a Kamara alelnökeit, az államrendőrség kiküldöttjét és a nagygyűlést megnyitónak jelentette ki.

AZ IPAROSSÁG SZÓNOKA.

Az Ipartestület nevében Vangor Antal alelnök szólalt fel. Kijelentette, hogy a legnagyobb szeretettel és örömmel kapcsolódott be az iparosság a kereskedőtársadalom megmozdulásába, mert bajaik és sérelmeik egyformák. A kereskedő és iparos társadalomnak egymásra kell találnia. Csak úgy lehet eredményt elérniük, ha a közös célért kéz a kézben küzdenek. A debreceni Ipartestület részéről meleg ragaszkodásukról biztosítja a Kereskedő Társulatot.

A HATÁROZATI JAVASLAT.

Gassner Géza terjesztette elő a határozati javaslatot, amelyet június 27-én

megtartott gyűlésen fogadtak el s amelyet annakidején a Debreczen részletesen közölt. Ez a határozati javaslat tiltakozik a gazdáknak nyújtandó egyoldalu moratórium ellen, amelyet a kis- és középiparra és kereskedelemre végzetesnek tart. Bejelentette még, hogy a Cobden Szövetség, az Újpesti Iparoskör és más testületek üdvözlétüket küldték abból az alkalomból, hogy a kereskedők és iparosok igazságáért megindult a harc.

BÉKÉS ISTVÁN A KERESKEDŐK HELYZETÉRŐL.

Ezután Békés István tartott előadást a moratóriummal kapcsolatban előállott helyzetről és azokról a sérelmekről, melyek az iparos- és kereskedőtársadalmat érik.

— Keservesebb gyülekezefet — mondotta — aligha láthatott bárki, mint

békés polgároknak, iparosoknak, kereskedőknek ezt a szomorú csapatát, amely a redőnyeit le kellett, hogy huzza, hogy hangot adjon jogos követeléseinek. A kis- és középiparosoknak, kereskedőknek 15 év alatt megkopott a cégérük és megrozsdásodott a szerkezetük. Elhanyagolták nálunk a kereskedelmet, pedig Angliát, Franciaországot, Németországot jórésztben a kereskedelme tette naggyá. A magyar kereskedő és iparos mindig hű fia volt az országnak. Ma mégis a pusztulás örvényébe készülnek sodorni őket. Nem hiszünk és tagadjuk, hogy a gazdamoratórium, amely pusztulást hoz a magyar iparosra, kereskedőre, alkalmas volna a magyar gazdasági helyzet megmentésére. Eredetileg egyforma mértékkel akarták mérni és egyformán akarták megsegíteni a kereskedelmet, ipart és mezőgazdaságot, most mégis csak a gazdáknak adnak moratóriumot. Ha a gazdamoratóriumból végleges és megoldásra juttató hasznót maguk a gazdák sem huznak, ha ez nem előnyös a kereskedőre és iparosra, akkor tulajdonképpen kinek lesz ebből haszna? Az országnak semmi esetre sem. A gazdamoratóriumnak két-három hónap múlva ugyanis általános moratórium lesz a következménye, de akkor már csak a halott kereskedelem és iparosság részére adhatják meg azt. A kereskedelmnek és iparnak az az álláspontja, hogy vagy senkinek ne adjanak moratóriumot, vagy mindenkinek, de feltétlenül egyenlő elbánást kérünk. (Ugy van, taps.)

— A kereskedő, a gazda és iparos a béke és a csendes munka szimbólumai. A kereskedő és iparos nem tud másként élni, csak békében és szabadságban. Ha elvették a szabad kereskedelmet és szabad ipar majdnem minden jellemző formáját, legalább élni hagyják békességben. A kereskedőtársadalom nevében hitet tesznek a béke és szabadság mellett, amely a kereskedőtársadalom életelve, amelyet ha nem adnak meg, el kell pusztulnunk. (Taps.)

AZ IPAROSOK SÉRELMEI.

Az iparosok sérelmeit Vági István ismertette. A végveszély óráit éljük — mondotta —, mert gazdaságilag a kereskedelem és ipar a lehető legnagyobb nyomorban van. Azt hisszük, még mindig nem késő a segítség. A fogyasztás, a termelés, a munkanélküliség következtében a minimálisra csökkent. A gazdamoratórium a kereskedelmet fojtogtatja, a munkanélküliség viszont az iparost teszi tönkre. Más rendszert kíván a gazdasági téren. C Az adók, a boltberek, a műhelyberek igen magasak és különösen az üzletberek és műhelyberek nem csökkentek a jövedelem csökkenésének arányában. A befolyt állami adók 54 százalékát a köztisztviselők fizetésére használja fel az állam, ugyanakkor külföldön, például Angliában az adóknak a maximum 15 százaléka megy el erre a célra. Ennek a köztisztviselői karnak 85 százaléka nálunk még a minimális életstandardjának megfelelő fizetést sem kapja meg, tehát a fogyasztóképesség sínes meg. A nyomorúság és szenvedés nagy tengeren már velük együtt egyformán egy lyukas csónakban evezünk. Kifogásolja, hogy az állam költségvetése évről évre nagyobb összegű. A moratóriumot a kereskedőknek és iparosoknak is meg kell adni, bár sok esetben már ez is késő. Mi már azért nem fizetünk, mert nem tudunk, nem azért, mert nem kell fizetnünk. A moratóriumot az általános gazdasági helyzet már rákényszerítette a kereskedőre és iparosra. A gazdák sem tudták már fizetni. A debreceni Ipartestület őszinte szeretettel jött el a kereskedő nagygyűlésre, mert hiszi, hogy összefogással nagyobb eredményt lehet elérni. (Taps.)

Kardoss Gyula elnök ezután felteszi a határozati javaslatot szavazásra, amelyet egyhangulag lelkesedéssel elfogadtak. A nagygyűlés Kardoss zárszavai után a Himnusz eléneklésével ért véget.

HAJDUSZOBOSZLÓN IS VOLT DEMONSTRÁCIÓ.

Hajdúszoboszlón ugyancsak tegnap délután tartottak a kereskedők és iparosok tiltakozó nagygyűlést az egyoldalu moratórium ellen. Az üzleteket az egész városban bezárták és délután 3 órakor az Ipartestület székházában nagygyűlésre jöttek össze. A nagy tömegben felvonult iparosok és kereskedők soraiban igen sok gazda is megjelent. Szoboszló városát Vasady Géza főjegyző képviselte. Geller Sándor meg-

nyitja után Békés István tartott előadást, majd elfogadták a debreceni Kereskedő Társulat határozati javaslatát és kimondták, hogy minden tekintetben csatlakoznak a debreceni mozgalomhoz. A gyűlés Schirf Henrik zárószavával ért véget.

UJPESTI ÜDVÖZLET DEBRECENBE.

A debreceni iparosok és kereskedők mai demonstrációja alkal-

mával este hat óra után az Ipartestület a következő táviratot kapta:

»Ipartestület, Debrecen. Szeretettel üdvözljük debreceni testvéreinket demonstrációjuk alkalmával. Testvérek! A magyar iparos és kereskedőtársadalom ma rátok figyel! Férfiasan küzdjétek!

Az Ujpesti Iparosok és Kereskedők, az Ujpesti Iparoskör.

Franciaország és Németország állítólag megállapodott Középeurópa ujjaépítése dolgában

Lausanne, július 6. A ma délben kialakult hangulat bizonyos mértékig bizakodónak mondható. A francia és brit delegáció délelőtt a megkötendő szerződés szabatos szövegbe foglalásán dolgozott. Alapul az a szöveg szolgál, amelyet az angol miniszterelnök tegnap nyújtott át Herriotnak. Hosszabb vita folyt többek között a versaillesi szerződés 231. cikkelyének hatályon kívül helyezése tárgyában. Hír szerint a német delegáció feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy kifejezetten töröljék a 231. szakaszt, amely magában foglalja Németország háborús felelősségének megállapítását.

Lausanne, július 6. Tegnap este Grandi olasz külügyminiszter látogatást tett MacDonald angol miniszterelnöknel.

Lausanne, július 6. MacDonald ma délután 4 órakor értekezletre hívta egybe az öt hitelező hatalom delegátusait.

Lausanne, július 6. Mint az olasz delegáció közli, Grandi MacDonalddal folytatott tegnapi tanácskozásával kapcsolatban az olasz és a brit szakértők ma megbeszéléseket tartottak. Olasz körökben igen kielégítőnek mondják a megbeszéléseket.

Lausanne, július 6. MacDonalddal ma lefolyt megbeszélések során, mint hírelt érdemlő forrásból közlik, nemcsak a szövetséges hitelező hatalmak egymásközi tárgyalásai kerültek szőnyegre, hanem ez alkalommal megkísérelték, hogy közös szerződéstervezetet dolgozzanak ki. Herriot látogatása után az erre irányuló tárgyalásokat a francia delegáció szállásán folytatták.

Állítólag olyan szerződésről van szó, amelyben kölcsönösen szabályoznák az egyes nemzetek egymással szemben fennálló igényeit. A német fizetések összegében természetesen még mindig nem állapodtak meg, de úgy látszik, még mindig azon fáradoznak, hogy a német fizetések összegét minél

nagyobb összegben állapítsák meg.

Lausanne, július 6. Az olasz delegációnak a hitelező hatalmak közti megegyezésre irányuló fáradozásai sikerrel jártak és az olasz-angol ellentét is kiküszöböltnek tekintendő.

Lausanne, július 6. Ma délután összeült az értekezlet elnöksége. Az általános hangulat lényegesen javult.

Lausanne, július 6. Megbízható hírek szerint a versaillesi szerződés 8. részének felfüggesztéséről szóló német kívánságra kidolgozott megállapodástervezet a következő:

Meg van a megegyezés?

Bécs, július 6. A lausannei francia delegáció köréből fontos hír érkezett ma Bécsbe. A közlés szerint

Németország és Franciaország között a Lausanneban folytatott gazdasági tárgyalások során Közép-Európa ujjaépítése dolgában.

Arról beszélnek, hogy Franciaország a jóvátételi kérdés lausannei szabályozása után gazdasági fellendülést akar biztosítani Csehszlovákiának és ebből a célból hozott létre megegyezést Németországgal.

A hírek szerint a keleteurópai agrárállamoknak nyújtandó gabonapreferenciák ügyében folytatott tanácskozások vezettek Franciaország és Németország között a megegyezésre. Olaszország egyelőre még elutasító álláspontra helyezkedik az egyezményvel szemben.

A német-francia megegyezés szerint az európai gabonaállamokkal kollektív szerződést kötnek.

Hogy Csehszlovákiát, amely mint a magyar gabona vásárlója fontos szerepet játszik, megnyerjék a kö-

zépeurópai gazdasági ujjaépítésnek, Németország hajlandónak mutatkozott arra, hogy abban az esetben, ha Franciaország a jóvátételi kérdés szabályozásával kapcsolatban előzékenységet mutat vele szemben, nem gördít akadályt annak az útjába, hogy Csehszlovákia preferenciális vámrendszer keretén belül ipari termékeket helyezhessen el Romániában és más dunai államokban. A francia szakértők utalnak arra, hogy Németország ezzel a Csehszlovákiának — és közvetve Franciaországnak — tett gazdasági kompenzációjával hallgatólagosan beleegyezett abba, hogy

ipari exportja Kelet-Európában lényegesen csökkenjen.

Németországnak ezt az engedményét a londoni konferencián képviselt német álláspont részleges feladásának tekintik és azt mondják, hogy

Németország ezzel a lépésével jelentősen közeledett a Tardieu tervhez.

Franciaország most már annál is nagyobb súlyt vet a jóvátételi kérdés szabályozására, mert ilymódon elérné, hogy a legközelebbi Duna-konferencián jelentősen megerősítheti pozícióját.

Ez a jelentés még megerősítésre szorul.

EJFÉLI JELENTÉS SZERINT MÉGSE SIKERÜLT A MEGEGYEZÉS.

Lausanne, július 6. A bizottságok vezetőinek értekezlete felhívta nyolc óráig tartott, a megbeszélést féltilkoz folytatják. Pápen német kancellár a tanácskozásról jövet ezeket mondotta: — Sajnálattal ki kell jelentenem, hogy nincs sok reményem.

Lausanne, július 6. Az esti tanácskozások mintegy 5 negyedóra hosszát tartottak és háromnegyed 11 órakor eredmény nélkül véget értek. Bejelentették, hogy a megbeszélésekről jelentést adnak ki.

Csak olyan olcsó áron

VÁSZON ágyneműre
fehéreneműre

Bevált minőségek dús raklára

amennyiért jól lehet adni.

1831-1932.

KARDOS
LÁSZLÓ

Vályi Nagy Frigyes tábornok 55 éves korában meghalt

A magyar katona mintaképe. — V. Nagy Gusztáv is súlyos beteg.

Városszerte nagy megdöbbenést és mély részvétet keltett az a hír, hogy Vályi Nagy Frigyes nyug. tábornok, tragikus körülmények között váratlanul elhunyt. Vályi Nagy Frigyes minden körben nagy népszerűségnek és közbecsülésnek örvendett. A kitűnő katona a nemes szívű ember és a derék hazafi, mindössze ötvenöt éves volt mikor a halál elszóllította az élők közül.

Vályi Nagy Frigyes tősgyökeres debreceni ember volt. Debrecenben született, innen indult el ragyogó katonai pályafutása és debreceni leányt vett el feleségül. Kocsár Gábor ügyvédnek a régi függetlenségi mozgalmak egykori vezérharcosának leánya lett a felesége s ez a kapcsolat is erősen Debrecenhez fűzte a kiváló képzettségű, izzó hazafiasságu katona tisztet.



Vályi Nagy Frigyes.

VÁLYI NAGY FRIGYES PÁLYAFUTÁSA.

Vályi Nagy Frigyes kitüntetéssel végezte tanulmányait a budapesti hadapródiskolában, majd egészen fiatalon került ismét Debrecenbe, ahol a híres 39-es ezred egyik legkiválóbb és legtehetségesebb tisztje volt. Felbujló már ekkor szép karriert jósoltak neki, ami nem is maradt el.

Közben kitört a világháború és Vályi Nagy Frigyes a 39-esekkel kiment a frontra. Előbb mint százados, majd pedig mint őrnagy harcolt kint a fronton, ahol katonái rajongásig szerették a szigorú, de igazságos és emberséges tisztet, aki úgy bánt velük, mint a atyjuk lett volna. Vitézségi érényeiért és katonai sikereiért számos kitüntetést kapott. Három esztendőn keresztül vitézül harcolt a fronton s közben megkapta a katonai érdemérmét, a sebesülési érmet mindkét signum laudist a Károly csapatkeresztet stb.

AZ ÖSSZEOMLÁS UTÁN.

A világháború után bekövetkezett szörnyű összeomlás mélyen megrendítette a kiváló katonát, — de hitét nem veszítette el. Felajánlotta szolgálatait a magyar nemzeti hadseregnek, amely éppen akkor szervezkedett.

Előbb egy vadászászlóalj parancsnoka volt, majd a jászberényi kerékpáros zászlóalj parancsnokává léptették elő. Később azután Nyíregyházára került, —

ahol a 12-ik honvédgyalogezred parancsnoka lett.

Öt évvel ezelőtt, azaz 50 éves korában nevezte ki Horthy Miklós kormányzó tábornokká és áthelyezték a debreceni dandárparancsnoksághoz, ahol három éven keresztül működött. Majd 1929-ben saját kérelmére nyugdíjazták.

VÁLYI NAGY FRIGYES NYUGALOMBAN.

A harcok hőse a nyugdíjazás után sem pihent. Élénk részt vett Debrecen társadalmi életében, tagja volt a debreceni vadásztársulatnak, vezető tagja a NyUKOSZ-nak s mindig figyelemmel kísérte a volt 39-es bajtársi egyesület életét. Régi katonáit mindvégig atyai szeretettel szerette és ahol lehetett segítette is őket.

Az utóbbi időkben Vályi Nagy Frigyes többször gyengélkedett. A harctéren ugyanis vesebaját kapott melynek eleinte ellent tudott állani, de közben a betegség annyira súlyosbodott, hogy orvosai tanácsára operációra határozta el magát.

A HŐS TABORNOK HALÁLA.

Pár nappal ezelőtt Vályi Nagy Frigyeset kiszállították az egyetemi sebészeti klinikára, ahol kedden Hütl Tivadar orvosprofesszor megoperálta a beteg tábornokot. Bár a műtét sikerült, váratlanul nagy szívgyengülés lépett fel Vályi Nagy Frigyesnél s hiábavaló volt minden orvosi beavatkozás, a kiváló tábornok kedden este fél-hét órakor esedersen elhunyt.

Vályi Nagy Frigyes elhunyt nagy veszteséget jelent egész Debrecen városára. Temetése ma, csütörtökön délután öt órakor lesz a református Nagytemplomból. A temetésen a katonaság s a 39-esek küldöttségileg képviseltetni fogják magukat.

Itt említjük meg, hogy Vályi Nagy Frigyes rokonát, Vályi Nagy Gusztávot, az országosnévű költőt ugyancsak most operálták Budapesten. Hír szerint Vályi Nagy Gusztáv állapota is súlyos, bár orvosai reménykednek mielőbbi felépülésében.

FELHÍVÁS

A VOLT 39-ESEKHEZ.

Felkéretnek a 39-es bajtársak, hogy Vályi Nagy Frigyes ny. tábornok temetésén ma délután öt órakor a Nagytemplomban, teljes számban jelenjenek meg.

Időjárás

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti július 6-án:

Az igen meleg idő ma is folytatódott, sőt a hőmérséklet a tegnapihoz képest még emelkedett is. A mai legmagasabb értéke 33.8 fok volt. A nyugatról közeledő időváltozás előjelei ma abban is mutatkoztak, hogy a felbőkeződés a délutáni órákban szokatlanul megerősödött, csapadék azonban nem esett. Estére a felhőzet csaknem teljesen feloszlott.

A légnyomás ma er-sen süllyedt. A tengerszintre redukált értéke 762.6, este 760.0 mm volt. Esti hőmérséklet 28.6 fok Celsius.

Felhősebb idő várható, a délutáni órákban zivatarral kísért záporozással, de egyelőre lényeges hőmérsékletváltozás nélkül.

Három jelölt küzd a kisvárdai mandátumért

Kisvárdá, július 6. A választási mozgalom teljes erővel megindult. Három jelölt szállt sikkra, még pedig Móser Ernő dr. egységspárti, Osváth Pál dr. ügyvéd független kisgazdapárti és Jovanczai Pál nemzeti radikálpárti programmal.

Budapest, július 6. A kisvárdai választókerület hivatalos jelöltje, dr. Mó-

ser Ernő (egységspárti) az aláírások legnagyobb részét már az első nap megszerezte. Móser Ernő vasárnap tartja meg programbeszédét Kisvárdán, Dombrádon és Mándokon. Támogatására Mayer János volt földművelésügyi miniszter és Kállay Miklós volt államtitkár több képviselővel leutazik a kerületbe.

Akkor fogta el a rendőr, amikor éppen be akart mászni a nyitott ablakon

Különös éjszakai kaland a Bethlen uccán. — A meztlábás kíváncsi.

Jó fogást csinált a múlt éjszaka Csóty János rendőrtörzsörmester. A késői órákban éppen hazafelé tartott, amikor a Bethlen uccán egy gyanus alakot vett észre. Az illető meztláb volt, de a cipőjét a kezében tartotta. Amint a Bethlen ucca 70. számú ház elé ért, a gyanus ember felledült az ablakpárkányra és a nyitott ablakon be akart mászni a lakásba.

Közben a rendőr a házhoz ért és megragadva az ismeretlen ember lábát, lehuzta a járdára.

— Mit akar maga a házban? — kérdezte Csóty János szigorúan a gyenus embertől.

— Csak azt akartam megnézni, hogy mi baj van, mert az előbb egy ember állott ott és nagyon rosszul volt, — magyarázta kevés meggyőződéssel a gyanus ember, akit a rendőr mindjárt le is igazoltatott.

Kiderült, hogy a meztlábás férfit Szabó Lajosnak hívják, 31 éves pékségéd. A rendőrtörzsörmester ezután előállította Szabót rendőrkapitányságra, ahol megállapították, hogy fovottmultu ember, aki különböző hüncselekményekért több, mint tíz évet töltött a fegyházban és a börtönben.

A rendőrség Szabó Lajost őrizetbe vette és betörés kísérlete címen eljárást indított ellene.

Elkészült a ravatalozó és krematórium a Köztemetőben

A köztemető építkezési munkája, főként a ravatalozó és a krematórium épülete elkészült. Az ideiglenes átvétel csütörtökön történik meg, mégpedig úgy, hogy délelőtt 10 órától a vállalkozóktól veszik át a város hivatalos

közegei a munkákat, az esti órákban pedig bemutatják a ravatalozó épület világítását. Az átvétel, mely délután 6 órakor fog befejeződni, több előkeleség is megjelenik.

A munkanélküliek csendes felvonulása

Mint ismeretes, a debreceni kereskedők és iparosok szerdán délután zárva tartották üzleteiket. Így akartak demonstrálni a gazdáknak adott moratórium miatt. Egyben délután 5 órakor ülést tartottak, melyen azt kívánták, hogy a kormány a kereskedőknek és az iparosoknak is adja meg a moratóriumot.

Ezt a néma tüntelést a debreceni munkanélküliek arra használták fel,

hogy délután fél 3 órakor felvonulást rendezte a város fő uccáin. A csendes tüntelők a Munkás-Otthon elől indultak el s úgy vonultak fel az uccákon.

A rendőrség készenlétben volt s meg tette a szükséges intézkedéseket az eselleges rendbontások megakadályozására, de erre nem került sor. A négyszáz főnyi tömeg ugyanis, okulva a vasárnapi incidensen, nyugodtan viselkedett és tartózkodott minden rendezavarástól.

Széthasította férje koponyáját, végtagjait összetörte és holttestét zsákba rakta

Egy asszony és fiatal szeretőjének rómtette.

Pozsony, július 6. Csata község lakosságát megdöbbenő gonosztevett tartja izgalomban. Lakatos Gergely csatai lakost lakásában egy zsákba gyümöszölve, széthasított kaponyával, összetört végtagokkal találták meg. A esendőrség a véres felfedezés után nyomozást indított s rövidesen letartóztatta a gyilkosokat: Lakatos Gergely feleségét és az asszony fiatal szeretőjét, aki a meggyilkolt ember unokaöccse volt. Lakatos Gergely állandó féltékenységi rohamában már régebb idő óta megöléssel fenyegette feleségét és ezért a esendőrség le is tartóztatta. Mikor szabadlára került, többek előtt hangoztatta, hogy végezni fog a feleségével és szeretőjével. Pár nappal ezelőtt az asszony elhívta Lakatos Lajost, aki egy vasdorronggal hátulról leütötte nagybátyját. Mikor a hatalmas természetű Lakatos Gergely a földre zuhant,

az asszony és a fiatal legény addig fojtogatták, amíg meg nem halt. A holttestet azután zsákba gyümöszölték, de előbb a végtagjait összetörték, hogy kisebb helyen elférjen. A zsákot otthagyták a szoba közepén. A szomszédok vették észre a zsákból kiszivárgó vért és értesítették a esendőrséget a gyilkosságról. A esendőrok rövid nyomozás után le is tartóztatták a tetteseket, akik egykedvűen vallották be bűnüket.

A FŐVÁROS ELBOCSÁTOTTA RÁTSKAYT.

Budapest, július 6. Rátskay Vilmos polgáriiskolai tanárt, aki a Honvéd uccai polgári fiúiskolában tanított, a polgármester ma délelőtt aláírt rendeletével a főváros kötelekéből elbocsátották.



MA ESTE SHAW „NEM LEHESSEN TUDNI” AZ ORSZÁGOS KAMARASZÍNHÁZ BEMUTATKOZÓ ELŐADÁSÁN.

Az Országos Kamaraszínház szerdán este nagyarányú szabadteri előadással búcsúzott el Békéscsabáról. A békéscsabaiak, akik valósággal rajonganak az Országos Kamaraszínház társulatáért, mindent elkövettek, hogy még néhány nappal meghosszabbítsa a Kamaraszínház szereplését s midőn ez nem sikerült, a szabadteri búcsúelőadás alkalmával meglepetésül elküldötték az előadásra a tisztikar zenekarát. A Kamaraszínház társulata forró sikerű színházi esttel vett búcsút Békéscsaba publikumától.

Mint jeleztük, ma este Shaw négyfelvonalos világhírű komédiája, a »Nem lehessen tudni« kerül bemutatásra. Shownak, a nagy gúnyolódónak egyik legképrázatosabb darabja ez, mely igazi csomagja lesz az irodalom gourmandjainak. A Kamaraszínház kitűnő együttese, élén Polgár Margittal, Radványi Alizzal, Szepessy Edittel, Déri Bélával és Miskei Józseffel, nemkülönben Gál István, Novák István, Ihsz László, Fűredi József és Rozsnyai Katóval pompás szereposztásban hozza ki Shownak e nagyszerű darabját.

A nagy érdeklődésre, mely a Kamaraszínház előadását megelőzi, jellemző, hogy számosan váltottak bérletet a Kamaraszínház fardhatatlanul agilis, Debrecenben már is népszerűvé vált ittkaránál, aki személyesen keresi fel a színpártoló tagokat. A nagy érdeklődésnek egyik főoka, hogy a Kamaraszínház igazi művészi értéket reprezentáló előadásait az alábbi páratlanul olcsó árakon látogathatja a színházi publikum.

Az Országos Kamaraszínház kitűnő együttese, élén Déri Béla igazgatóval, a debreceni közönség előtt már ismert kiváló színészrel ma reggel kezdi Debrecenben. Az előadás fél 9 órakor kezdődik.

A Kamaraszínház pénteken, július 8-án este félkilenc órakor Gerald, a kiváló francia író: »A nagy fiúk« c. darabját és Vasváry János remek vígjátékát: »Az igazi asszony«-t mutatja be.

Szombaton, július 9-én este fél 9 órakor: »Kéz kezét mos« Herczeg Ferenc egyik legsikerültebb vígjátéka.

Vasárnap délután 4 órakor olcsó helyárral: A Bécsi menyasszony, Békeffy László vígjátéka.

Vasárnap este fél 9 órakor: Nagy magyar vígjáték.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések: Kiss János fm., leány, Zsuzsanna; Dienes János napsz., fiu, János; Kass Áron fm, fiu, Tibor; Molnár Lajos napsz., fiu, József; Léval Imre asztalossegéd, leány, Erzsébet; Zákány Imre fm., leány Róza; Kiss Márton lakatosmester, fiu, Béla; Szabó János honv. szkv., leány, Margit; Steiner Ferenc kereskedő, leány, Ibo-lya; Szabó Sándor kovácssegéd, leány, Erzsébet. — Három törvénytelen újszülött és két halvaszületés.

Halálozások: Örv. Weiszberger Józsefné Spitzer Papi, izr., 74 éves, Garay u. 15. Takács Gábor, ref., 2 napos, Vámospercs. Csepregi Gábor, ref., 42 éves, Karcag. Péntek Lajosné Kacsor Veronka, r. kath., 28 éves, Tiszaderzs. Vályi Nagy Frigyes, ref., 55 éves, Poroszlay ut 13. Vladulesku Béla, ref., 3 éves, Tiszakóród.

Még nem tudja, hol fog nyaralni?

De azt már tudomásul veheti, hogy az utazáshoz szükséges bőrdöngőket FEUERMANN bőrdöngőszerszámot lehet legolcsóbban. Plac u. 26. Gambrinus Passage.

Musza Ferencet választotta meg a presbyterium énekvezérére

Az iskolai államsegélyek csökkentése nagy terhet ró az egyházra. — A presbitérium gyűlése.

A ref. egyház presbitériuma tegnap délután népes gyűlést tartott. Ezen az ülésen töltötték be a megüresedett kántori állást és a nagy érdeklődés ez iránt nyilvánult meg.

ÚJ PRESBITEREK.

Baltazár Dezső nyitotta meg a gyűlést áhitatos imával. Juhász Nagy Sándor tett jelentést Bacsó Dezső és Prém Ferenc presbiterek elhunytáról. Helyükre a presbitérium dr. Benkő Géza vármegyei főügyészt és dr. Görgey Márton vármegyei tisztí főorvost hívta be, akik azonnal le is tették az esküt. Az új presbitereket dr. Baltazár Dezső üdvözölte meleg szavakkal, melyekért dr. Benkő Géza mondott köszönetet.

A jelenleg helyettes lelkészként működő dr. Dancsházy Sándort és Magyar Bertalant a presbitériumi szabályzat értelmében szintén behívták a presbitériumba, miután ők hivatalból tagjai a testületnek.

A MAGYAR REFORMÁTUSSÁG EGYESÍTÉSE.

Sajnálattal vették tudomásul, hogy Dókus Ernő a konvent világi elnökségéről lemondott. Utódát, Balogh Jenőt meleg felirattal fogja üdvözölni a presbitérium.

A debreceni egyház az elmúlt esztendőben mozgalmat indított a trianoni béke következtében szétépett magyar reformátusság szervezeti újra egyesítésére. A konvent örömmel fogadta a javaslatot és a megvalósítás módjára részletes előterjesztést kért. Ezt a szakbizottságok előkészítése után újra a presbitérium elé hozzák.

A KÁNTORVÁLASZTÁS.

Ezek után a kántorválasztásra került sor. Mint tudvalevő, a megüresedett énekvezéri állás 16 pályázat érkezett. A megtartott próbaéneklés alapján a kiküldött bizottság öt pályázót ajánlott a presbitériumnak megválasztásra, még pedig a következők szerint: Zsádon Antal, vitéz Mártha Béla, Musza Ferenc, Csiky László, Baka Antal. A presbitérium előkészítő bizottsága viszont azt javasolta, hogy minden sorrend nélkül a fenti öt pályázót egyenlő helyen jelöljék.

Juhász Nagy Sándor főjegyző hosszabbban referált a jelöltek képesítéséről. A szükséges képesítéssel minden pályázó rendelkezett, egyedül Musza Ferencet kötelezte a presbitérium, hogy megválasztása esetén a konvent által előírt zenei képesítést egy éven belül szerezzék meg. Jelentette a főjegyző, hogy vitéz Mártha Béla és még 11 pályázó beadványt nyújtottak be, amelyben állást foglalnak Musza jelölése ellen.

Dr. Vásáry István főgondnok ezután elrendelte a szavazást, melynek megkezdése után Rásó István alispán, a szavazatszedő küldöttség elnöke kihirdette az eredményt, amely szerint leadtak 86 érvényes szavazatot. Ezek közül Musza Ferenc 44-et, Zsádon Antal 25-öt, Csiky László 10-et, Baka Kálmán 6-ot, vitéz Mártha Béla pedig egy szavazatot kapott. Így abszolút többséggel Musza Ferencet választották meg énekvezérére.

AZ EGYHÁZRÉSZEK ÜGYEL.

Az egyházzészek jegyzőkönyveinek bemutatása során a presbitérium kimondotta, hogy azokat az egyházzészi tanácsokat, akiket már kétszer felszólítottak eskütelre és még nem tették le az esküt, még egyszer felszólítják és ha ekkor sem jelentkeznek, állásukról lemondottnak tekintik őket. Tudomásul vették, hogy a homokkerti egyházzész kimondotta, miszerint ra-

gaszkodik a kollégiumi nagykönyvtár fenntartásához és erre a célra minden egyházztag után két fillért ajánl meg.

A DÓCZI ÁLLAMSEGÉLYT LESZÁLLÍTOTTÁK.

Tudomásul vette a presbitérium, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a Dóczy leánynevelő intézet államsegélyét 10 százalékkal ismét leszállította. Ezzel kapcsolatban referálta a főjegyző, hogy a hajdúnánási gimnázium államsegélyének megszüntetése miatt is a debreceni egyházra fognak új terhek hárulni.

MEGMENTIK

A NÁNÁSI GIMNÁZIUMOT.

A kultuszminiszter ugyanis nem tartja életképesnek a hajdúnánási reál-gimnáziumot és ezért megvonta tőle az államsegélyt. Most az a megállapodás jött létre, hogy azt az államsegélyt, amit eddig a kultusztervező adott, a többi nyolc tisztántúli középiskola református egyházzfennartói vállalják el. Ez keréken háromezer pengő új terhet jelent. Miután ha a háromezer pengőt a presbitérium nem szavazná meg, azt a Dóczy-intézet tanárainak fizetéséből kellene levonni, a presbitérium az egyházi költségvetés terhére megszavazta az új teher vállalását.

A REF. POLGÁRI LEÁNYISKOLA ÁLLAMSEGÉLYÉT KÉTSZER IS LESZÁLLÍTOTTÁK.

A ref. polgári leányiskolának adott állami hozzájárulást a kultuszminiszter 57 százalékról 50 százalékra szállította le. A presbitérium már akkor kérte a konventet, hogy tiltakozzék ez ellen és vigye keresztül a rendelet megváltoztatását. A konvent a presbitérium kérelmét elutasította azzal, hogy miniszteri rendeletet úgy sem lehet megváltoztatni. Most azután új rendelet érkezett a minisztertől, aki a már ötven százalékra leszállított állami hozzájárulást most 48 százalékra szállítja le. A presbitérium, miután más választás nem lévén, tudomásul vette a leíratot.

ÚJ TEHER AZ EGYHÁZRA.

Új rendeletet adott ki a miniszter a felekezeti tanítók államsegélye ügyében is, amely új terheket hárít az iskolafenntartókra. A háromszori fizetéscsökkentés következtében a tanítók fizetését általában 12—16 százalékkal mérsékelték, a miniszter az így előállott megtakarítással kapcsolatban az egyház hozzájárulását csak 7 százalékkal csökkentette.

A presbitérium kimondotta, hogy a miniszteri rendelet ellen tiltakozik és annak megváltoztatása érdekében megkeresi az egyetemes konventet.

AZ EGYHÁZAT IS SUJTJA A BURKOLÁSI KÖLTSÉG.

Foglalkoztak azzal a bejelentéssel, amely szerint a város 72.000 pengő burkolási járulékot vetett ki az egyházi épületekre. Ezt a kivetést az egyház megpanaszolta a közigazgatási bíróságnál.

Az ügygel kapcsolatban dr. Kesserű Lajos kir. törvényszéki elnök a burkolási járulék igazságtalan voltára hívta fel a presbitérium figyelmét és kérte a presbitereket, hogy ha a városnál a burkolási szabályrendelet módosítására kerül sor, az egyház érdekében igyekezzenek ezt a módosítást kiharcolni.

Mozik-műsora

Ma, esztörtökön, július 7-én:

Vigszínház Kertmózi 7 és 9óra	Budapesttel egyidőben! „Bécsi valcer”. Hangos operett. Fősz.: Gustav Fröhlich, Maria Paudler, H. Junkerman
Uránia 7 és 9 óra	„Házassági részvénytársaság”. Hangos vígjáték. Charlotte Susa, George Alexander és Verner Fuetterer.

Emlékezés Eszter-napkor

Baráti szívek találkoznak ma egy felejthetetlen kedves otthonban, ahonnan elszállt a legangyalibb lélek, hol évtizedeken keresztül jóságos egyéniségével barátok seregét vonzotta ezen a napon magához, élvezve az őt körülvevő szívek szeretetének megnyilvánítását: amelyet igazabban még ki nem érdemelt földi halandó soha!

Hova tegyük pazar pompájú virágaidat Te csodaszép, napsugaras életet adó buja nyár, hogy annak ma méltóbb helyet ne találjunk! . . . A mi virágainknak már ezen a földön nincsen helye...

Elvisszük tehát szívünk, lelkünk legfőbb virágát: az emlékezést Neked, Te drága lélek és igérjük, hogy amíg élünk, ezt mindig ápolni fogjuk és eljuttatjuk Hozzád.

Az a tenger sok könny, amit elsrunk elmulásodon, könnyítse meg siri álmodat és álmód adja meg Neked azt, amit nem adott az élet.

Sz. F.-né.

AZ IDÉN IS 100 ÁRVÁT RUHÁZ FEL A KÖVESDY-ALAPITVÁNY.

Dr. Vass Károly főjegyző a Kövesdy árvatartó-alapítvány gondnoka előterjesztést tett a polgármesternek, hogy az idén is száz árvagyermeknek adjanak téli ruhát. Tavaly még minden nehézség nélkül ki lehetett adni ezt a ruhamennyiséget, az idén azonban — mivel az alapítvány birtokjévédelme erősen csökkent — csak nagy nehézségekkel tudják biztosítani a ruhák elkészítéséhez szükséges 5370 pengő fedezetet.

Dr. Vargha Elemér helyettes polgármester az előterjesztést elfogadta és így néhány napon belül a versenytárgyalást kiírják.

30.000 PENGŐ TEMPLOM-ABLÁS.

Miskolc, július 6. Ma a kora reggeli órákban feljelentést tettek a rendőrségen, hogy a miskolci minorita rendház templomából betörők nagymennyiségű arany és ezüst kezszert vittek el, több, mint 30.000 pengő értékben. A betörést reggel 6 órakor a sekrestyés vette észre. A nyomozás megindult.

Fűvészkert-u. 18. szám alatt, utcai 2 szobás fürdőszobás lakás

előszobával és összes mellékhelyiségekkel
augusztus 1-re kiadó.
Értekezni a kollégiumban a jegyzői hivatalban.

KÁROLYI MINISZTERELNÖK MEGLÁTOGATTA KORÁNYIT.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök ma délelőtt meglátogatta lakásán Korányi Frigyes báró pénzügyminisztert, aki napok óta betegeskedik. A miniszterelnök hosszabb időt töltött a pénzügyminiszternél, akivel több fontos kérdést megtárgyalt. Korányi Frigyes bárónak, értesülésünk szerint, még legalább egy hétig fekélnie kell és ezután előreláthatóan több heti szabadságot vesz igénybe, amely idő alatt Walko Lajos külügyminiszter fogja helyettesíteni.

A GAZDAMORATORIUM AZ EGYSÉGES PÁRT ÉRTEKEZLETE ELŐTT.

Budapest, július 6. Az egységes párt ugynevezett 16-os bizottságának tagjai ma délután értekezletre ültek össze, amelyen az igazságügyminiszter elnökölt. Az értekezleten megbeszélés tárgya volt a gazdákkal szemben fennálló követelések behajtására irányuló jogcselekmények ideiglenes korlátozóról szóló rendelettervezet.

Többek hozzájárulása után az igazságügyminiszter részletes felvilágosítást adott a felvetett kérdésekre.

A miniszter kijelentéseit a megjelentek megnyugvással vették tudomásul.

BESZÜNTETI A KÖZTISZTASÁGI HIVATAI AZ AUTÓFUVAROZÁST.

Debrecen város köztisztasági vállalatának a kereskedelmi miniszter régebben engedélyt adott arra, hogy 25 kilométeres körzetben belül iparszerűen fuvarozást végezzen teherautókkal. Tekintettel arra, hogy ez a körzet rendkívül kicsi, alig egy-két közele város esik bele, ezért a köztisztasági vállalat az autófuvározási engedélyt visszadja. Ehhez a polgármester az üzemi bizottság javaslatára már hozzá is járult.

A SZEFEHE ÉS MISSZIÓS TÁRSULAT

guthi kirándulása vasárnap, július hó 10-én lesz. Vonat indul 9, 11, fél 2 órakor. Jegyek a Menetjegyirodában, Kulcsár Imre és Fiainál Bészler és Dávid cégnél, valamint a SZEFEHE irodájában (Piac ucca 25. kaphatók). A részletes műsorra még vissztérünk.

Felhívás.

Felhívom a Vargakerti FC játékosainak figyelmét, hogy csütörtökön este 8 óra Irinyi ucca 10. szám alatt szakosztályi gyűlésen megjelenni sziveskedjenek. *Intéző.*

PÁLFY JÓZSEF

**LEGUJABB
REGÉNYE**

**SZÁZ KÉZ NYUL
EGY LEÁNY UTÁN**

Ara **80** fillér

Kiadás helye: Budapest, Kálvária tér 10. sz. 1. emelet.

Két amerikai pilóta 300 kilométeres sebességgel átrepülte az Océánt

Newyork, július 6. Az Associated Press londoni jelentése szerint ma délelőtt féltizenegykor az irországi Észak Domegal felett repülőgépet láttak. — Azt hiszik, hogy Matern és Griffin amerikai aviatikus repülőgépről van szó. A repülőgép nyugati irányban haladt.

Berlin, július 6. Az amerikai aviatikusokat ma délelőtt féltizenegykor Északirországra felett látták. A repülő kb. 3000 km-t 11 óra alatt tettek meg, tehát fantasztikus idő alatt úgy, hogy

óránkénti átlagsebességük megközelíti a 300 km-t. Amennyiben a repülő benzinhiány miatt Angliában kényyszerleszállást nem hajtanának végre, úgy már ma délután megérkezhetnek a tempelhofi repülőtérré.

Hannover, július 6. Matern és Griffin repülő féltizenegykor az itteni repülő tér felett elrepültek és folytatták utjukat Berlin felé.

Berlin, július 6. Az amerikai aviatikusok 17.42 órakor sémán leszálltak a tempelhofi repülőtéren.

Az állami költségvetés 11 hónapjában 852 millió pengő a bevétel és 843 pengő a kiadás

Budapest, július 6. Magyarország pénzügyi helyzetére vonatkozó májusi pénzügyminiszteri közlemények szerint az 1931—32. költségvetési évi első 11 hónapjában az állami közigazgatás összes kiadása 788.4 millió pengő volt. Ezenkívül 5 millió fordított alapszerű beruházásokra, 44.3 millió pengő használatot fel előlegkezelésben és 5.5 millió pengő számoltatott el a Magyar Nemzeti Bankkal szemben fennálló tartozás törlesztésére.

Ezzel szemben ugyanebben az idő-

szakban az állami közigazgatás összes bevétele 715.9 millió pengő volt, amin felül 124.4 millió pengő folyt be kölcsönbevételekből, 6.1 millió pengőt a beruházások engedélyezett kölcsönök törlesztési és kamatbevételeiből, 0.4 millió pengő előlegkezelésből és 5.5 millió pengő számoltatott el a Magyar Nemzeti Bank nyereségéből, valamint az Orsztrák-Magyar Bank és állami jegyintézet felszámolásából az állam javára.

Elnökválasztási mozgalom az Ipartestületben

Vangor Antal nyilatkozata.

Vangor Antal ipartestületi alelnök a következő nyilatkozat közzétételét kérte:

Kedves Iparostársaim!

Igaz örömmel és nagy meglepetésre szolgált, hogy közületek többen engem ajánlottak az Ipartestület elnöki tisztségére, amint ez a mai nap folyamán az Ipartestület hivatalába benyújtott ajánlásokból tudomásomra jutott.

Bármennyire is megtisztelő legyen azonban e bizalom, legnagyobb sajnálatomra nem fogadhatom el a jelölést, még pedig több okból. Az első és legfontosabb ok az, hogy az elnökválasztás tekintetében kialakult egységes felfogást nem akarom megbontani, de ezenkívül az Ipartestületnél viselt I. alelnöki és a szakosztályomnál viselt elnöki tisztségeim oly sok kötelezettséget

rónak reám, hogy többet nem tudok vállalni, hisz magam is kisiparos vagyok és az az elvem, hogy valaki csak olyan tisztséget fogadjon el, amelynek minden tekintetben meg tud felelni és annak betöltéséhez megfelelő idővel is rendelkezik.

Még egyszer köszönöm tehát kedves Iparostársaim belém helyezett bizalmát és kérem, tartsanak meg továbbra is jóindulatukban, de az elnökválasztásnál tekintsenek el személyemtől és szavazatukat adják le arra a jelöltre, akitnek személyét e tisztségre legalkalmasabbnak tartják.

Iparostársi üdvözzel:

Vangor Antal,
az Ipartestület I. alelnöke és
az asztalos szakosztály elnöke.

Homokkerti problémák

Debrecen városának déli részén, a vasuti indóház és a villanygyár tözsomszédságában fekszik az a hatalmas telep, amit Homokkertenek neveznek. Területe körülbelül 144 kat. hold. Századokig szőlőskert volt, jelenben Debrecennek legrégebb és legnépesebb külvárosa.

1661-ben Baik András főbírósgában határozta el az akkori magisztrátus, hogy Homokkerten néven ott szőlőskertet létesít, de a kivételre csak tizenégy évvel később, 1675-ben került sor. Csokalyi Fényes István, Debrecennek akkori nótáriusa szép kaligrafikus írással így jegyezte fel a város jegyzőkönyvében ezt az eseményt: »A temető és a Szent Antal szikfűves domb háta megett levő terület pedig mérettesség fel kötéllal és nyílasonként osztassék 1.50 krajeárjával azok között, akiknek nincsen szőlőjük.« Tehát a Homokkert több mint harmadfélszáz éves multra tekinthet vissza.

A múlt század hetvenes éveinek elejéig csak mint szőlőt termő terület volt ismeretes. Ezt igazolja

a Bach-korszakban készült, most a Déri-muzeumban levő térképe, amire ez van írva: »Vein Garten Homok«. A múlt század hetvenes éveiben aztán azok a szegényebb sorsú debreceni lakosok, akiknek volt a Homokkertenben egy kis szőlőskertjük, azon egy kis pajta, azt gondolták: minek fizessünk lakbért a városban, mikor van nekünk lakásunk, ahol meghuzhatjuk magunkat családjainkkal együtt. És kezdtek kiszállingózni a Homok- és Csapókertbe, mert ezt a két kertet kezdték legelőbb lakóhelynek megülni. Természetesen a városi tanács nem nézte jó szemmel ezt a beleegyezése nélkül történt emigrációt. Mindent elkövetett ennek megakadályozására. A magisztrátus által készített kertéségi régi statutumokban különben is bennfoglaltatott, hogy sem a tulajdonos, sem más a szőlőskertekben nem lakhat. Evekig tartó huzavona, a kiköltözötték zaklatása után végül is a minisztérium elé került az ügy és Tisza Kálmán, ebben az időben miniszterelnök és belügyminiszter úgy döntött, hogy engedélyezte a Homok- és Csapó-

kertenben a lakhatást azzal a feltétellel, hogy tartozik Debreceára városának tanácsa a két kertre szabályrendeletet alkotni, azoknak rendezése, rendes külvárossá fejlesztése szemellett tartásával. Nagyon haragudhatott a város vezetősége erre a kértkerten, mert másfél évtized multával, 1894-ben kényszerítette el a kívánt szabályozási rendeletet, de ez aztán olyan megszorításokat tartalmazott, amelyek még most is érezteti hatását. Pl. a háromszáz négyszögletes telek kötelező volta.

Ez az elhanyagolás lett okozója a Homokkert mostani rendezetlen állapotának. Ugyanis a lakosság felhasználva az engedélyezett lakhatási szabadságot, nagy tömegben huzódott ki a Homokkertbe. Mindenki oda és úgy építkezett, ahova és amiként akart. Ez lett az okozója aztán annak, hogy azok a telepek, amelyek sokkal későbbben alakultak, szabályos uccáikkal és épületeikkel rendezett külváros képet mutatnak, ellenben a Homokkert zég-zugos, labirintyszerű uccáival olyan lehetetlen állapotot mutat, amely szegényre válik Debrecennek. Van a Homokkertenek ezidő szerint husz uccája. Ebből tíz uccaszakszerű, vagyis csak egyfelől van bemenetele, van olyan ucca, amibe ha az idegen bemegy, hát eltéved abban. Ezek az uccák észszel feneketlen sárosak, nyáron fürhetetlen porosak, fűdöbocilluskat tenyésztenek.

A város polgármestere, dr. Vársáry István a többi kertseké közt a Homokkert rendezését is elhatározta. Erre nézve a tervek készen vannak, a tárgyalások megtörténtek, a törvényhatóság hozzájárulása szükséges, hogy végrehajtható legyen és természetesen a hozzávaló költség. A Homokkerti uccáinak rendezése eminens érdeke az ottani lakosságnak, erre égetően szükség van.

A másik égetően szükségesség a Homokkert egyetlen rendezett uccájának a Szabó Kálmán uccának burkolattal való ellátása. Ez a Homokkertet közepén szeli két felé. Majdnem másfél kilométer hosszú. A biharmegyei községek-ből hétfői napon itt történik a sertéseknek vásárra való felhajítása. Az ut közepe többször fel volt szénsalakkal töltve, amik porrá váltak és most száraz időben a legalkalmasabb tüdővész terjesztők lettek. Ennek az uccának burkolattal való elkészítését a város törvényhatósága már elhatározta, azonban a kivitele sajnos, még mindig késik. Enek véghezvitelére is nagy szüksége volna a homokkerti lakosságnak és hogy milyen fontos, életbevágó ügy ez, annak illusztrálására elég annyi, hogy feltételeesen ezért lemondtak a homokkerti villamos vasut kiépítéséről is.

Ezek volnának azok a kívánságok, amiket a homokkerti lakosság a város vezetőségétől kíván. Kiegészítésül még csak annyit, hogy a Homokkert lakossága ca. 3220 lélekszám, nyolevan-kileneven százalékban közalkalmazott, vasutas, postás és más egyéb foglalkozásban levők. Vallásosak és kulturálokkért áldozatkészek. Erről a napilapok rovatai állandóan tesznek bizonyosságot.

Kövér Gyula.



Homoktengertől a debreceni strandig

Még nem is olyan régen Debrecen városa, ez a hatalmas alföldi metropolis, a legmagyarabb városa ennek az országnak a szikes Hortobágy hírneve mellett arról volt nevezetes, hogy végtelen homoktenger volt mindenütt, amerre csak szem ellátott. Városukat szerető komoly, alkotni vágyó és tudó emberek munkakészsége és fáradhatatlansága s magának a város adózó polgárságának közvetlen és közvetett áldozatkészsége ma már létrehozta azt a gyönyörű strandfürdőt, amely a hőforrás vizének bevezetésével egy újabb fejlődési korszakhoz érkezett el. Amidőn a svéd homoktengerből rengeteg munka, tömegtelen pénzoldozat révén eljutottunk a nagyerdői hullámtengerig, lehetetlen, hogy meg ne emlékezzünk annak az ifjúság szempontjából különösen fontos részéről, hogy a nagyerdői strand ma fokozottabb mértékben nyújt alkalmat a fiataloknak és felnőtteknek egyaránt arra, hogy iszni tanuljanak. Kepecs Mihály a nagyerdői strandfürdő kiváló és nagyszerűen iskolázott úszómestere már évek óta szavakat és szavakat avat be a legnemesebb sport, az úszás mesterségének titkaiba. Amíg a külföldön, így a szomszédos Ausztriában is már az elemi iskolában is kötelező tantárgy az úszás, addig nálunk, sajnos, nem volt alkalom arra, hogy a portengerről híres Debrecenben iszni tanuljunk. Most, hogy erre néhány éve alkalom nyílt, elismeréssel adozunk Kepecs Mihály úszómesternek nagyszerű teljesítményéért. Vajha ez a kis megemlékezés minden szülőt arra indítana, hogy ezt a mai modern életben nélkülözhetetlen és egészséges s egyben szép sportot gyermekeivel el-sajátítsa s amennyiben maga is sportkedvelő, ugyancsak megtanulja az úszást. Ennek nemcsak Kepecs mester fog örülni, de nemzetnevelési szempontból is nagy jelentősége van ennek a tetszet, lelket ádító sportnak. Az úszásra teljesen ráillik, hogy »ép testben ép lélek«.

Butor

Ghiczy Tihamér Debrecenben. Ghiczy Tihamér, a vidéki rendőrségek országos főkapitánya, a hét elején Debrecenbe érkezett és megkezdte a hivatalvizsgálatokat. Ghiczy Tihamér több napig marad Debrecenben.

Fagyalt-est a KIE-ben. Szombaton, július 9-én, este 8 órakor a KIE a Piac u. 7. sz., I. em. nagytermében műsorral egybekötött barátságos fagyaltestet rendez, melyre a tagjait, barátait, pártfogóit szeretettel meghívja a vezetőség. A műsor középpontjában szerepel az Amerikából most hazatért dr. Tóth Endre előadása „Amerikai élmények” címen, szavaltatok, ének- és más számok. Fagyalt megváltása 50 fillér.

x Győzdődjön meg, hogy férfiszöveget legolcsóbban Gabányinál vásárolhat, Rothermere 33.

KIE kirándulás a Nagyerdőre vasárnap. A KIE vasárnap egésznapos kirándulást rendez a debreceni Nagyerdőre. A kiránduláson istentisztelet, játékok, mókák, tréfák és más szórakoztató számok is lesznek. Jelentkezni nem kell! Találkozás a Víztoronynál reggel 7 órakor. Csak KIE tagok, pártfogók és az általuk hozott vendégek vehetnek részt.

Levágta a fejét a motorosvonat a Létai uton

Egy debreceni szabóina s megrázó öngyilkossága.

Megrendítő öngyilkosság történt az elmúlt éjjel Debrecenben. Orgyán János 14 éves debreceni szabóinas, aki Lipták Dániel uriszabónál volt alkalmazva, kedden éjszaka a Létai uton a nyírmártonfalvai motorosvonat elé vetette magát, amely a fejét levágta. Az öngyilkosságot az éjszakai órákban vették észre, amikor is azonnal jelentést tettek az esetről a rendőrségnek. A nyomozás megállapításai szerint Orgyán János gyakran maradt ki a mesterénél és így nem is lükt fel kedden délelben, hogy nincs a műhelyben, amikor az anyja elhozta neki az ebédet.

— Máskor is megtörtént már, hogy a gyerek elment valahová. — magyarázta Lipták Dániel, aki semmi rosszra sem gondolt.

Közben eltelt a délután is, majd

— **A levették kultúrestje** vasárnap este nyolc órakor a Levente Otthon szabadtéri színpadán (Péterfia 28.) lesz megtartva. A közönség által kedvelt műkedvelők teljes számban szerepelnek, mindannyian erősen készülnek arra, hogy a közönségnek egy kellemes estét szerezzenek. A kultúrest műsora a következő: 1. Nyitány. Játssza a levente zenekar. 2. Szavalt. Cellár István levente. 3. Konferál Csillag Ernő komikus. 4. Egyfelvonásos színmű. — Szereplők: Oláh Etuka, Szabó Gyuszi és Vékony István levente. 5. Nevető ember. Egyfelvonásos dráma. Előadja: Csillag és Schvarecz. 6. Egyfelvonásos bohózat. Szereplők: a kis közkedvelt: Hencz Bözsike, Oláh Etuka, Tarr László, Csillag és Schvarecz leventék. 7. Modern iskola. Sárkány László, Molnár I. leventék. Műsor után tánc.

— **A KIE dalmátországi tanulmányutjára** július 15-ig lehet jelentkezni a KIE titkárnál, Piac u. 7. Utirány: Budapest, Szabadka, Belgrád, Sarajevo, Raguz, Mlini, Spalato. Idő aug. 1—14. Részvételi díj 130 pengő, melyben vasut, hajó, étkezések, szállodák költségei benne foglaltatnak.

— **Beírások a debreceni fa- és fémipari szakiskolába.** A felvételt július hó folyamán kell kérelmezni és mellékelni a IV. középiskolai bizonyítványt. Bővebb felvilágosítást az igazgatóság ad. (Debrecen, Széchenyi ut 2.)

Faipar Rt.-nál

— **Lopják a virágokat.** A rendőrkapitányságon Martinek Ferenc cégvezető, a Debreceni Első Takarékpénztár tisztviselője feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, hogy egy éjjel a Széchenyikert 11. szám alatti villájának kertjéből rózsákat és georginákat loptak el. A kár 20 pengő. A károsult feljelentésére a rendőrség nyomozást indított az ismeretlen viráglolvajok kézrekerítésére.

— **Munkában a baromfitolvajok.** — Nagy László Máv. fékező, aki a Kolónia 2. szám alatt lakik, jelentést tett a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes több izlandi és kendermagos baromfit lopott el. Az eltulajdonított baromfiak értéke 7—8 pengő. A nyomozás a tolvaj kézrekerítésére megindult.

— **Tánc a Rózsabokorban Lévai jazz-band mellett minden szerdán, szombaton és vasárnap.**

— **Felkérem azokat,** akik a postapalotánál június 25-én történt karambolt látták, címüket közlésre a kiadóhivatalba, vagy Dózsa 9. alá leadni sziveskedjenek.

este lett, de a fiu nem került elő. Csak a késő órákban tudták meg a szülők, hogy Orgyán János öngyilkossági szándékából a vonat elé feküdt és lefejezte magát.

A rendőrség kihallgatta Orgyán János apját is, aki azt vallotta, hogy a fia jó magaviseletű volt és még csak nem is sejtették, hogy öngyilkossági gondolatokkal foglalkozik. Egy másik verzió szerint viszont Orgyán állítólag panaszkodott egy Koczka László nevű 13 éves barátjának, hogy nem bírja tovább ezt az életet. Három mostohaapja volt s mindegyik rosszul bánt vele, sőt még az édesanyja is üldözte.

Ennek a híresztelésnek azonban semmi komoly alapja nincsen. A kir. ügyészség egyébként a holttest eltemetésére megadta az engedélyt.

— **Kalmár Pál dalénekest kiutasították Erdélyből és összes engedélyeit megvonták.** A kolozsvári Keleti Újság közli, hogy bár a Fedák Sári kiutasítása körül támadt hullámok még el sem ültek, most újabb, ugyancsak érthetetlen és indokolatlan kiutasítás híre foglalkoztatja Kolozsvár közönségét. Ezúttal Kalmár Pálról, a rádió ismeri énekeséről van szó. Kalmár, mielőtt elindult volna Budapestre, megszerzett mindenféle engedélyt, minisztériumtól, bukaresti és kolozsvári szigurancaólt. rendőrkezesektől. Fellépése előtt egy nappal hozták tudomására, hogy a már kibocsátott engedélyt visszavonják. Kalmár a rendes műsorán kívül három román dalt is betanult és ezzel akarta kielégíteni a kolozsvári román közönséget. A lap hozzáfűzi: az egyik sziguranca tett javaslatot a belügyminisztériumnak. — hogy Kalmár Pál propagandista, aki- nek vendégszerelése nem ajánlatos. Az eredeti engedélyt a budapesti román követség ajánlására a bukaresti munkügyi minisztérium és a belügyminisztérium adta meg.

— **Szabó Pál fró Konyári Sóstófürdőn.** Szabó Pál, az országosnevű kispapdairó a Konyári Sóstón nyaral családjával együtt s pár hetet szándékozik ott tölteni. A kiváló fró, ki nemcsak Bihar vármegye egyik büszkesége hanem az egyetemes magyar irodalomnak is értéke: valószínűleg felolvasó estét is fog tartani, mint nemrég a debreceni Déri Muzeumban, ahol a debreceni közönség is ünnepelte a kiváló frót.

Bent a Rákosi Jenő-utcán

— **A taxik helypénzét nem engedheti el a város.** Az általános nehéz gazdasági viszonyok erősen éreztetik hatásukat a taxitulajdonosok között is. Hogy valamit könnyítsenek a helyzetükön, azt kérték a várostól, engedje el nekik a helypénz fizetését és az elmaradt összegeket törölje. Szerdán délelőtt a polgármesteri értekezleten tárgyalták ezt az ügyet. A város kénytelen volt arra az álláspontra helyezkedni, hogy mivel törvény írja elő, hogy az uccára kiállított bérkocsik, taxik és más járművek után helypénzt kell fizetni, így ezt a város nem engedheti el és hasonló okból nem törölheti a taxisok tartozását sem. Méltánylást érdemlő kivételes esetekben azonban részletfizetési kedvezményt adnak a tartozások törlesztésére.

— **Szenzáció! Egy pengőért bárkiről készíttünk gyönyörű fényképet.** „Unio” Svetits-palota. Felvételek egész nani!

DUGULÁS

és aranyeres bántalmak, gyomor és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József víz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A Jótékony Nőegylet szombati fagyalt-délutája** nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is igen szépen sikerült, amennyiben 720 pengő bevétellel zárult. A Nőegylet elnöksége kedves közeledéssel teljesít, amikor hálás köszönetet mond mindazoknak, akiknek közreműködése és segítsége s szép eredmény elérésében részes volt; elsősorban a buzgó háziasszonyoknak, a kik nemcsak fagyaltól gondoskodtak, de a jegyeket és sorsjegyeket is elhelyezték: Afonyi Zoltánné, Balogh Istvánné, Bárdos Gézánné, dr. Fazakas Sándorné, Fehértói Dánielné, Géresi Kálmánné, Kelemen Ernőné, dr. Kesserű Lajosné, Kiss Aladárné, dr. R. Kiss Istvánné, Kovaliczky Antalné, Kovácsy Kálmánné, Krammer Gyuláné, Szentpéteri Kun Béláné, Mátéffy Istvánné, Rásó Istvánné, Rásó Sándorné, Rickl Antalné, Rauchbauer Jenőné, Serly Gusztávné, Suhajda Béláné, Tarpay Béláné, Tóth Árpádné, Tóth Lajosné, Valner Gyuláné, Varga Zsigmondné, Zoltán Ödönné úrasznonyokat. Virágokat, továbbá büfféhez élelmiszereket és italokat szolgáltattak: Zonda Ferencné, Milekker testvérek, özv. Czobor Károlyné, Szabó Mihály dr., Városi szeszgyár, Fazakas Margit, Ibolya virágcsarnok, Rózsa virágcsarnok, Balogh Istvánné, Kiss Aladárné, Jámbor Jánosné, Bárdos Gézánné, Suhajda Béláné, Rickl Antalné, Hermády Gézánné, Krammer Gyuláné, dr. Moskovitz Miksáné, Ábel János, dr. Horvay Róbertné, Kovaliczky Antalné, dr. Kesserű Lajosné, Rásó Istvánné, Rásó Sándorné, Tóth Lajosné, Rauchbauer Jenőné, Koncz Kornélné, Vályi Nagy Frigyesné, Köztisztviselők beszerzési csoportja. Glück üzlet. — Stühmer cukorkaüzlet, Deutsch Lajos és fia, Hangya 1. sz. fiók, Koncz Géza, Németh Nándor, Kelemen Ernőné, dr. Szentmiklóssy, Tarpay Béláné, Király Tibor, Gazdák sőtödéje, Mátéffy Istvánné, Böde Pál, Jost cukrászda, özv. Ethey Istvánné, Reichmann Vilmosné, özv. Bányai Istvánné, Waldmann szeszüzlet, Bika nagyszálló, Galambos cukrászda, Szilágyi hentesüzlet, Horváth Gábor, Szilágyi Virgílné, Schlotter Ferencné, Vigh Gáborné, Bikfalvy Andrásné, Tóth Árpádné, Serly Gusztávné, Nagy Jenőné, Fehértói Dánielné, dr. Szabó Ferencné, Molnár Viktorné, Áron Miksa, Központi juhturó üzem. A város gazdasági ügy-

volt Király-utca 4 sz. alatt.

osztályának zöld lombokért. Koncz Aurélné úrnőnek és dr. Sz. Kun Béla úrnak székek és asztalok átengedéséért van az egyesület lekötöztetve. Felülfizettek a következők: dr. Czeglédy Mihályné, 3.— P., dr. Budaházy-Bruckner Ernőné 2 P., Vályi Nagy Frigyesné 4 P., dr. Kovács Jenő 10 P., Martinek Ferencné 3 P., dr. Hutirayné Rutter Sarolta 3 P., dr. Darkó Jenőné 2 P., Sass Béláné 10 P., dr. Sz. Kun Béláné 15 P. — Fogadják mindannyian a Nőegylet elnökségének hálás köszönetét. Sass Béláné elnök.

— **Felhívás!** Felkérem a Debreceni Városi Dalegylet működő tagjait, hogy Nagy József működő tagunk édesanyja temetésén ma, csütörtökön délután 5 órakor Csapókert, Dobó u. 18. sz. gyászháznál teljes számban megjelenjen sziveskedjenek. Elnökség.



Néhai Mussák Gyuláné szül. Sixty Emma életének 42. évében elhunyt. Debrecenből a kisvárdai községi temetőbe szállítva folyó hó 5-én, délután 4 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után örök nyugalomra helyeztetett. A szállítást és temetést Fehértói tem. váll. végezte.

Néhai Szabó Imre darnói ref. lelkesült 53 éves Földi részzeit a darnói (Szatmár megye) temetőből végzett exhumálás és szállítás után a helybeli Föztemetőbe folyó hó 7-én reggel fél 8 órakor fog a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után örök nyugalomra helyeztetni. Az exhumálást, szállítást és temetést Fehértói tem. váll. végezte.

Nagy József 61 éves korában elhunyt. Temetése július 7-én, délután 5 órakor lesz Dobó ucca 18. számú gyászszékünkön a református egyház szertartása szerint a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Gebauer temetkezési vállalatja rendezi.

Filléres gyors Guthra. Július 7-én, vasárnap olcsó vonatok indulnak Guthra. A kirándulókat három vonat fogja szállítani. Reggel 9, délelőtt 11, és délután fél 2 órakor. Vissza este 8 órakor indul. A menettérít vasúti jegyek ára felnőtteknek 1 pengő, gyermekeknek 50 fillér, öt éven aluliak ingyen utaznak. Jegyek válthatók a városi Menetjegyirodában, Kulcsár Imre és Fiainál, Bészler és Dávid cégnél, valamint a SzEFHE irodában (Piac ucca 25.) A kirándulók szórakoztatásáról a rendezőség gondoskodik és pedig a játékok és szórakozások legkülönbözőbb fajtaival. Akik batyut nem visznek, azok olcsó ebédet és büffét kaphatnak.

Turistaság

A MTE debreceni osztálya szombati gönci kirándulásának programja a következő: Találkozás d. u. 2 órakor a nagyállomás előcsarnokában. Erkezés Gönczre este háromnegyed 10 órakor Szerencs felől. Vacsora: egy sült körítve, ára 80 f. Elszállás: egy személy külön á 1.80 P, ketten vagy három együtt á 1 P személyenként. Vasárnap 8 órakor gyülekezés a Casinóban. (Reggelről mindenki maga gondoskodik, lakhelyén vagy a Casinóban.) Egy negyed 9 órakor Károlyi Gáspár szobrának s huszita házaknak, Károlyi Gáspár régi plébániájának megtekintése. Indulás gyalog az Amadé-várrhoz. 3½ km. 11 órakor Zsvány pecsenyesítés, esetleg gulyásfőzés (személyenkénti hozzájárulás 60 fillér), gomba parázsos sütte juhturóval. 2 órakor indulás a »Klastromhoz«. A klastrom története magyarázva. Az Amadé-vártól 2½ km. 4 órakor indulás vissza Gönczre, részint gyalog, részint kisvasuton. (A kisvasuton legfeljebb 16-18 személy fér el.) 5 órakor hideg vacsora a Casinóban á 50 fill. 7.20 órakor indulás haza Debrecenbe. Felkérjük mindazokat, akik a kirándulásra jelentkeztek, hogy szombaton d. u. 2 órakor a nagyállomás előcsarnokában okvetlenül megjelenni szíveskedjenek. Mindazoknak, kiknek arcképes igazolványuk vagy vasúti kedvezményük van, azok jegyeiket maguk váltják meg a befizetett és a tagok jegyeit a MTE debreceni osztályának titkára eszközli. Esős időben is indul a társaság, mert lehet, hogy Gönczre a legszebb időben fogunk megérkezni. A Turistaság legújabb száma megérkezett, felkérjük tagjainkat, hogy titkáruktól átvénni szíveskedjenek.

Emlékművet emeltek Endresznek és Bittaynak Rómában

Az olaszok babérkoszorút helyeztek el.

Róma, július 6. Az olaszországi magyarok, akik annakidején oly nagy lelkesedéssel várták Endresz György és Bittay Gyula római repülését és akiket a váratlan tragédia oly mélyen lesújtott, kegyeletüket akarták leróni a hősök iránt és ezért a Littorio repülőtér közelében, a szerencsétlenség helyén egyszerű, de művészi kivitelű fakeresztet állítottak fel, amely Kiss János Rómában élő kiváló magyar szobrászművész alkotása. A kereszt elhelyezése minden külsőségek nélkül, csupán a római magyarok részvételével a napokban ment végbe. Az Amici dell' Ungheria egyesület ifjúsági csoportjának valamiképp mégis tudomására jutott ez az esemény és az ifjúsági csoport vezetője babérkoszorút helyezett a fakeresztre.

A római magyarok körében ezután felmerült az a gondolat, hogy miután Endreszt és Bittayt a kvirináli magyar követségre várták és a tragikus sorsú két magyar repülő innen indult utolsó útjára, — emléküket ezen a kis darab magyar földet jelentő követségi területen is meg kell örököteni.

A terv megvalósítása érdekében az

olaszországi magyarok gyűjtést indítottak, melynek szép eredménye tanubizonyosságot tesz az olasz földön élő magyarok mély hazafias érzéséről. A fehér római kőből készült

külön két méter magas emlékművet Mészáros László, a római magyar akadémián dolgozó kitűnő fiatal szobrászművész faragta ki. Az emlékmű hárommalom felett átrepülő turulmadarat ábrázol. A dombrómú felett a Justice for Hungary felirat hirdeti a magyar óceánrepülőök dicsőségét, alatta pedig a következő bevésés örökíti meg a hősi pilóták emlékét:

„Endresz és Bittay, a magyar igazság hőseinek emlékére — az olaszországi magyarok. Róma, 1932 május 21.”

Az emlékmű leleplezése teljesen zártkörű, bensőséges ünnepség keretében folyt le.

Az ünnepség végén megjelent a követség kertjében Giovanni Terranova, az ifjúsági magyarbarát egyesület elnöke és két társával hatalmas babérkoszorút helyezett el az emlékművön.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Magyar embert kértek fel a török állattenyésztés megszervezésére

A török kormány elhatározta, hogy az állattenyésztés megszervezésére és az egységes irányelvek megállapítására külföldi szaktekinetlyt kér fel. A török kormánykának választania kellett K. Kronacher hírneves berlini professzor és Wellmann Oszkár dr., a budapesti állatorvosi főiskola rektora között. A végleges döntés már meg is történt. A török kormány elhatározását kedvezően befolyásolja Atif bey török földművelési államtitkár nemrégiben történt budapesti látogatása, aki az itt szerzett kedvező benyomások alapján a török kormányt végleges elhatározásra bírta s ennek alapján a török kormány dr. Wellmann Oszkár, az állatorvosi főiskola rektorát 2 hónapra meghívta Törökországba az állattenyésztés meg-

szervezése végett.

Értesülésünk szerint dr. Wellmann Oszkár június hó végén már el is utazott Ankarába és Törökországból csak szeptember hó elején fog visszatérni. A török kormány részletes utitervet dolgozott ki részére, amelynek során meglátogatja egy török bizottság kíséretében a fontosabb állattenyésztési területeket és a helyszíni tanulmányai alapján a török kormánykának javaslatakat fog tenni az állattenyésztés felépítésére vonatkozólag. A magyar állattenyésztők természetesen most örömmel veszik tudomásul a magyar befolyás érvényesülését Ankarában, a mely most már hozzá fogja juttatni a magyar állattenyésztőket a török piac-
hoz.

MAGYAR VAGÓ MARHÁT ÉS LOVAKAT NAGYMENNYISÉGBEN VITTEK KI KÜLFÖLDRE.

Az utóbbi hetekben Magyarországból 81 hűtővagonban 1790 darab levágott marhát szállítottak Olaszországba 620.000 kg súlyban és dacára a nagy távolságnak, az áru teljesen kifogástalan állapotban érkeztek meg rendeltetési helyükre. Habár voltak olyan megrendelők is, akik 1000 kilométert is meghaladó távolságra kérték az áru szállítását. Így például nagyobb mennyiségű vágottmarha húst szállítottak Firenzébe, Torinóba, Rómába, de nagyobb szállítmány ment a Budapesttől 1571 kilométer távolságra fekvő Nápolyba is.

Az utóbbi időben nagybemennyiségű, mintegy 1570 vágó lószállítmány is ment külföldre, mely közül kb. 500 darab francia virstli és szalámigyárak részére ment. Különösen sok vágó lovat vásároltak a franciák megbízottai Debrecenben és a környéken.

Terménytőzsde.

Határidőzlet. Buza: október 12.66—67. — Rozs: októberre 8.85—88. Tengeri: júliusra 12.15—12.20.

Készáruüzlet: Buza tiszai 77 kg 12.70—12.90, 78 kg 12.80—13.00, felső tiszai, jászági, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg 12.55—12.80, 78 kg 12.65—12.90, 79 kg 12.80—13.10, 80 kg 12.90—13.20.

12.90—13.20, Rozs: pestv. 11.40—11.70 egyéb rozs 11.40—11.70, tak. árpa I. 15.25—15.50, tak. árpa II. 15.00—15.25, új árpa 12.50—13.00, zab I. 16.00—16.25, zab II. 15.25—15.75, ti, tengeri 18.20—18.30, korpa 11.80—12.00 P.

Csikágói zárlat.

Búza jul. 49, szept. 51 hétnyolcad, dec. 54 hétnyolcad.

Tengeri: jul. 29 egynegyed, szept. 32 egynegyed, dec. 32 hétnyolcad.

Zab: jul. 19 háromnegyed, szept. 20 egynegyed, dec. 22 egykettő.

Rozs: jul. 29 háromnyolcad, szept. 32 egynegyed, dec. 35 egykettő. Az irányzat barátságos.

Debreceni

termény- és takarmányi árk

Búza 10.50 és a boletta, rozs 10.60 és a boletta, árpa 15.80—16.00, tengeri 16.60—16.80, lucerna 4.50—5.00, széna 4.00—5.20, lóhere 5.20, búkköny 3.80, szalma 2.00.



A JUVENTUS 4:0 ARÁNYBAN KAPOTT KI PRAGÁBAN A SLAVIÁTÓL.

Az egyik olasz játékos tetteleg inzultálta a bírót.

Prága, július 6. Ma délután játszották le a Középeurópai Kupáért a központosított mérkőzést Prágában. A rendkívül izgalmas és heves iramu mérkőzést a bécsi Braun vezette, aki vasárnap a Juventus—Ferenecváros mérkőzésen bírskodott. Az első gól tizenegyesből esett, melyet a bíró a Juventus ellen ítelt meg.

A mérkőzés folyamán nagy botrány támadt, mert az egyik olasz játékos, Cesarini, tetteleg inzultálta Braun bírót, aki erre lefújta a mérkőzést és eltávozott ap ályáról. Később azonban ismét visszament és levezette a mérkőzést, mely 3:0 arányú féldő után végeredményben a Slavia javára 4:0 arányban végződött.

Közédekü levél

TÖBB VILLAMOSJÁRATOT A NAGYERDEI STRANDFÜRDŐBE.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség! Szíveskedjenek b. lapjukban felhívni a HÉV. vezetőségét, hogy több villamosjáratot indítson a nyári hónapokban a Nagyerdő felé. Tudomásunk szerint jelenleg négy kocsis jár a klinikákhoz és négy kocsis a fürdőig. Ez a nyolc járat azonban kevésnek bizonyul. — Tegnap tumultuózus jelenetek játszódtak le, különösen délután, mikor ezrével mentek ki az ember a nagy hőség elől a fürdőbe. Türelmetlenül zsufolásig teltek meg a villamosok és a lépcsőn lógtak azok, kik nem fértek el a kocsikban. A nagyerdő fürdő forgalmával lépést kell tartani a villamosnak is.

A másik baj az, hogy estefelől igen megritkúlnak a villamosjáratok és 13 perces differenciával közlekednek a kocsik. Ezen is változtatni kellene a nyári hónapokban. Azt hisszük, hogy a nagyerdő villamosforgalom javítása nemcsak a közönség, hanem a villamosostársaság érdeke is.

Tisztelettel:

Egy utas,

aki nem fért fel a villamosra.

Özzadás és kellemetlen tünetei megszűnnek

mindenkinek ha **NOVOLA** kenőcsöt HASZNÁL LABAINAK ÁPOLÁSÁRA HATÁSBA BIZTOS. ÁRA: 1.-P

Készíti: ARANYANGYAL gyógyszerár

DEBRECEN, PIAC és SZT. ANNA u. SAROK. ALAPÍTÁSI ÉV: 1870.

M. kir. 6. honvéd vegyesdandár
vezető hadbiztos.
1876—1932. v. h. szám.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

köszön fuvarozására az 1932—33.
évre.

A m. kir. debreceni 6. honvéd vegyesdandár vezető hadbiztos Debreceen, Nyíregyháza, Nyírbátor és Berettyóújfalui állomások közszükségletének a pályaudvartól a laktanyákba való fuvarozására nyilvános versenytárgyalást hirdet. A versenytárgyalásokat a szükségleti állomásokon f. évi július hó 18—21-én tartom meg. Részletes felvilágosítást Debrecenben a m. kir. Államrendészeti Szervek debreceni élelmiszer-füzeme (Hajnal ucca), Nyíregyházán a 4/I. huszárosztály, Nyírbátorban a 12/III. zlj. és Berettyóújfaluban a 11/II. zlj. gazdasági hivatal főnöke ad. Debrecen, 1932 július 1-én.
Vezető hadbiztos h.

Egyetlen

pengőért

csodaszép

tényképet készítünk Önre!

jöjjön el

az „Unió“-ba

Svelts bérház,

Piac ucca 43.

Élső udvar.

M. kir. 6. honvéd vegyesdandár
vezető hadbiztos.
1877—1932. v. h. szám.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

széna biztosításra az 1932—33.
évre.

A m. kir. debreceni 6. honvéd vegyesdandár vezető hadbiztos Debreceen állomásra 4500 q széna, Nyírbátor állomásra 280 q széna, Berettyóújfalui állomásra pedig 310 q széna szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A versenytárgyalások a szükségleti állomásokon f. évi július hó 18—21-ig fognak megtartatni. Részletes felvilágosítást ad Debrecenben a m. kir. Államrendészeti Szervek Élelmiszer Üzeme, Nyíregyházán a 4/I. hu. osztály, Nyírbátorban a 12/III. zlj. és Berettyóújfaluban a 11/II. zlj. gh. főnöke. Debrecen, 1932 július 1-én.
Vezető hadbiztos h.

ABC

utasok részére.

A: Ha Budapestre jön szálljon meg a dunaparti elsőrangú **BRISTOL** szállodában,

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kütünő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánnál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mivel ezt (szobát teljes kütünő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12-pengőért kaphatja.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. — A közlésidő vidékről postabélyegben is beküldhető. — A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Egyetlenem
értesítést későn kaptam kézhez. A világ legszerencsétlenebbjének érzem magam. Tizenegyedikén este ülünk hajóra, tizenkilencedikén reggel kötünk ki. Levél nehezen várom. Sokszor csókolja 33. 135

Alkalmazást nyer

Gyermektelen
házaspár házmesternek felvétetik Szepességi u. 6. szám. 109

Ügyes,

szorgalmas fiatal segéd fűszerüzletbe, felvétetik azonnal. Cím a kiadóban. 132

Alkalmazást nyer

Tisztességes
asszony vagy leány bejárónőnek felvétetik, Cegléd-u. 7. 121

Bejárónőt

felveszek. Deutsch, Piac u. 58. I. em. 23. a. 129

Kifutólányt,

ki irodatarakítást is vállal felvesz: Építési iroda, Böszörményi ut 5-c. 139

Kereslet

Kérem
azon urat, ki folyó hó 6-án a kereskedelmi iskolában tartott nagygyűlésen esernyőmet elcserélte, visszahozni sziveskedjen, mivel már ugy is tudom, hogy ki volt az illető. Cím: Szilágyi hentes, Simonffy u. 2. 144

Azon

ismert egyén, aki kedden délután börtárcát felvette, siessen leg alább kulesot, orvosi bizonyítványt Rákóczi 24. küldeni. 123

Ajánlat

Óriási árát
fizetek aranyért, zálogcéduláért, Feldheim ék szerész, Piac 75. 18—VIII-4.

Teniszpályahengerek

25 pengőért kaphatók. Debreceni Műkögyár, Fürdő ucca 2. 18993. VII-24-ig

Poloskairást

ciángázzal olcsón, tökéletesen irt Kiss, Méliusz tér 7. 125

Hőhullám!

jön, minden úrhölgy és úr strandolni megy. A strandköpenyeket, — strandpizsamákat legújabb divat szerint olcsón készítem. Paplanlepedő 1.50 P, ingnadrág és kombiné 1 P-től, gépendli 10 fillér, géphímzés, monogramozás, férfingek a megszokott olcsó árban. Dózsáné, Szent Anna 5. 1944-VIII-3-ig

Kütünő

házikoszt hazaküldve is kapható. Domb u. 14. 137

Sarkos

strandcipők nagyon olcsón. Strandolajok, barúttók, strandpuderek, szörvesztők, hűsítő kölnik Földesnél, József kir. hg. u. 1. Vigmozi bejárat. 136

Lakást keres

Augusztus 1-1
beköltözésre a belváros területén 3—4 szobás mellékhelyiséges, földszintes lakást keresek. Ajánlatokat az ucca és árjelöléssel „Nyugodias” jellegre a kiadóba kérek. 111

Kiadó lakás egy szobás

Kiadó
egy udvari szoba azonnalra Szappanos ucca 4. sz. 114

Kiadó
kisebb uccai szoba, konyha, Busi u. 5. sz. 128

Egy szoba,
konyha augusztusra kiadó, új épületben. — Mester u. 16. 131

Kiadó
egy és kétszobás lakás új épületben. Széchenyi ut 25-b. 134

Kiadó
augusztus elsejére szoba, konyha, spájz. Érdeklődni Árpád tér 15. 146

Kiadó lakás két szobás

Rákóczi u. 65.
kiadó azonnal 2 szobás udvari lakás előszobával, konyhával, kamrával. 11

Kiadó
féregmentes két szoba, konyha, spájz, fűszermara augusztus elsejére. Borz ucca 19. 122

Szoboszlói ut
elején, Gyár ucca 8. alatt kettő szobás, előszobás lakás augusztus elsejére kiadó. Több lakó nincs. 110

Kiadó

2 uccai szoba, konyha, kamara augusztusra, Nyil u. 35. 70

Modern
kétszobás lakás kiadó, virágos csendes udvar. Árpád tér 24. 108

Központon
két szoba, előszoba, — konyha, spájz augusztus kiadó. Rákóczi 21. 141

Két szoba,
előszoba, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó Beresényi 36. 142

Kétszobás
lakás augusztusra kiadó. Meszena u. 19. 143

Kiadó lakás három szobás

Kiadó
egy háromszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel Kossuth utca 48. 806-yy

Rendkívül
olcsón havi 50 pengőért bérbeadó Vágóhid háta megett Kossuth utcai villamos végállomástól 3 percre 3 szoba, mellékhelyiségekkel álló 3 szobás lakás, Értekezni dr. Fényes ügyvédnél, Piac 75. 1908. A-yy

Kiadó
augusztusra 3 szobás, fürdőszobás udvari lakás. Vár ucca 8. 117

Modern
3 szobás lakás augusztusra kiadó, Nagyvárad ucca 15. 126

Kiadó lakás nagyobb

Négy szobás
modern fürdőszobás, alapincézett családi uri ház kerttel jutányosan Bérbeadó, Poroszlay ut 22. szám. 116 — VII/7—VII/31-ig

Háromszobás,

komfortos, fürdőszobás, külön udvarral augusztus elsejére. — Hortobágy u. 34. 148

Kiadó

4 és 2 szobás lakás Simonyi ut 5. sz. 1779

Bütorozott szoba

Különbejárattal
uccai tiszta bütorozott szoba fürdőszobával 2 uri női lakónak 30 P. Jul. 15. Jókai ucca 6. 119

Bütorozott

szoba, különbejárattal, szoba, különbejárattal, előszobával azonnalra kiadó, fürdőszobával is, konyhaszettel. — Arany János 8. 140

Atadó üzlet, vendéglő

Forgalmas
kenyér-, csemegeüzlet áruval és berendezéssel központon sűrűn eladó. Cím a kiadóban. 67

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Kocsmahelyiségek
legforgalmasabb helyen, Nyilastelep, Márton Kálmán ucca 1. kiadó. Érdeklődni ottani fűszerüzlet. 147

Ingóságvétel

Kertli
garnitúrát jó állapotban vennék. Deák Ferenc u. 4. Iroda. 89

Jégszekrényt,
kicsit, csakis jót veszek ármejjelöléssel Holzmanné, István ut 22. 113

Ingóság eladás

Több
zálogcédula eladó. Cím a kiadóban. 115

Alighasznált
„Royal” gyorsmérleg jó tányos áron eladó. Orbán, Derecske, 1853. 1714

Házlebontásból
tégla, cserép, faanyagok eladók, Rákóczi u. 54. 42

Hangszer

Zongora
Franz Wirth, fekete, — világmárkás eladó. Takácsnál, Piac u. 75. 130

Eladó ház

Ház
Péterfia részen modern, tágas udvarral eladó. — Főtér u. huszonöt. 31

Eladó
több adómentes kis ház telepen, részlejtetésre is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 118

Földbérlet

Kiadó
22 hold fekete föld tanyával. Timár u. 46. 138

Eladó állatok

Fajlaglambok
máltai és angolpávás olcsón eladó. Homokkerti, Harsányi u. 2. 133

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.